

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาความต้องการของผู้บริโภคต่อการฝึกอบรมการถักนิตติ้งในอำเภอเมือง เชียงใหม่ ได้ยึดหลักแนวคิดและทฤษฎีในการประกอบการศึกษาดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎี

แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการฝึกอบรม

เครื่องมือ ลิมอภิชชาติ (2531: 12) ได้ให้ความหมายของการฝึกอบรมไว้ ดังนี้ คือ กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning) เฉพาะอย่างของบุคคลเพื่อปรับปรุงและเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจ (Understanding) ทักษะหรือความชำนาญการ (Skill) และทัศนคติ (Attitude) อันเหมาะสมจนสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมและทัศนคติเพื่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ (Specific Knowledge) เพื่อยกมาตรฐานการปฏิบัติงานให้อยู่ในระดับที่สูงขึ้นและทำให้บุคลากรมีความเจริญก้าวหน้าในงาน

ทฤษฎีการเรียนรู้ในการฝึกอบรม สุจิตรา ธนานันท์ (2546: 24)

1. การเรียนรู้เป็นเรื่องของผู้เข้ารับการอบรม วิทยากรหรือผู้สอน (Trainer) เป็นเพียงผู้จัดหาหรืออำนวยความสะดวก (Facilitator)
2. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นต่อเมื่อสิ่งนั้นมีความหมายต่อผู้เรียน ดังนั้น ผู้จัดการฝึกอบรมจะต้องเลือกเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนด้วย
3. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ เมื่อสิ่งที่เรียนนั้นจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายแน่นอน เพื่อให้เขาทราบว่าเรียนเรื่องอะไร เขาจะได้ตามไปได้ถูกทาง และผู้ฝึกอบรมควรจัดเรียงลำดับเนื้อหาการเรียนการสอนจากง่ายไปยาก เช่น เริ่มจากความหมาย และจะต้องให้ผู้เรียนทราบด้วยว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้นเพื่ออะไร เรียนแล้วได้อะไร
4. จะต้องมีการประเมินผลเพื่อให้ผู้รับการอบรมปรับปรุงตนเอง
5. การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดี ต่อเมื่อ 3 ฝ่ายสัมพันธ์กันดี โดยที่ 3 ฝ่ายนั้น หมายถึง วิทยากรหรือผู้สอน (Trainer) ต้องดี ผู้เรียน (Trainee) ต้องอยากเรียน และอยากประสานสัมพันธ์กับผู้สอน

เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมหรือผู้จัดสถานที่หรือบริหารโครงการ (Training Officer) อำนวยความสะดวกดูแลโสตทัศนูปกรณ์ ได้ดี

ความหมายของความต้องการ (Need Defined)

ถ้าความพยายามใด ๆ ของธุรกิจที่เพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความพอใจให้กับตลาดที่บุคคลแสวงหา ยังไม่สามารถทำให้ผลประโยชน์ส่วนบุคคลที่บุคคลแสวงหาได้รับความพอใจแล้ว ก็จะเป็นโอกาสอันดีที่จะทำให้ธุรกิจสามารถนำเสนอผลิตภัณฑ์เพื่อตอบสนองความต้องการที่ยังไม่ได้รับความพอใจนั้นได้ ผู้บริโภคจะทำการซื้อสินค้าและบริการตามที่เขาเห็นว่าจะทำให้ความต้องการของเขาได้รับความพอใจ นั่นคือ บุคคลใดถ้าไม่มีความต้องการสิ่งใด บุคคลก็ไม่มีการซื้อสิ่งใด ๆ เช่นกัน ดังนั้น ความต้องการ (Need) จึงหมายถึง “ความสามารถหรือความจำเป็นใด ๆ ของมนุษย์ ที่การกระทำและการมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยความสามารถหรือความจำเป็นนั้น ๆ” (Walters, 1978 : 195 อ้างถึงใน สุกร เสรีรัตน์, 2544 : 93)

ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับความต้องการ 4 ประการ ที่จะต้องทำความเข้าใจ คือ (สุกร เสรีรัตน์, 2544 : 93-94)

1. ความต้องการเป็นรากฐานของการกระทำทั้งหมดของมนุษย์ (Need Underlies all Human Action) ความต้องการเป็นตัวกำหนดพื้นฐานอันดับแรกของพฤติกรรม ความต้องการจึงเป็นสิ่งที่สร้างกรอบให้กับปัจจัยอื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมดของพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้นเราจึงไม่อาจอธิบายถึงกิจกรรมของผู้บริโภคได้โดยปราศจากความเข้าใจถึงความต้องการของผู้บริโภคได้

2. ความต้องการไม่ใช่ความขาดหรือความไม่พอใจ (A Need is Not a Deficiency) แม้ว่าความไม่พอที่มีอยู่จะสามารถเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลได้เริ่มรู้ถึงความต้องการได้ก็ตาม ความขาดหรือความไม่พอ (Deficiency) จึงหมายถึง ความขาดแคลน (Lack) หรือการขาดไป (Absence) ในบางสิ่งบางอย่างได้ แต่ร่างกายของคนเราก็มีความต้องการที่เหมือนกันหลายอย่าง ไม่ว่าในขณะนั้นจะได้รับความพอใจหรือไม่ก็ตาม บุคคลที่ได้รับความพอใจแล้วอาจไม่รู้ถึงความต้องการนั้นได้ เราทุกคนต่างต้องการที่จะได้รับความพอใจที่เกิดจากความต้องการทั้งหมดถ้าเป็นไปได้ และการที่เรามีสิ่งที่ขาดบางอย่างอยู่ทำให้เราได้รู้ถึงความต้องการนั้น ยังไม่ได้รับการบำบัดหรือยังไม่สมปรารถนา

3. ความต้องการสามารถเป็นได้ทั้งด้านร่างกายหรือจิตใจ (A Need can be Physical or Psychological) สิ่งที่ใช้พิจารณามีเพียงประการเดียวคือ ความต้องการนั้นต้องเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการทำงานของร่างกาย

4. บุคคลมีขีดขั้นของการรู้ถึงความต้องการที่แตกต่างกัน (Individual have Varying Degree of Awareness of Need) การรู้ (Awareness) นี้เป็นตัวอย่างที่จะเกิดขึ้นได้จากการเกี่ยวพันกับความ

ขาดแคลนที่เป็นจริงหรือได้จากการรับรู้หรือสัมผัส (A Real or Perceived Deficiency) การรู้ถึงความต้องการอาจมีได้หลายอย่างแตกต่างกันตลอด ตั้งแต่การไม่รู้จนถึงระดับของความตั้งใจที่จะมีการบริโภคทั้งหมดเกิดขึ้น จิตชั้นของการรู้จึงขึ้นอยู่กับความสำคัญของความจำเป็นที่ผู้บริโภคได้รับรู้หรือสัมผัสโดยตรง

ทฤษฎีส่วนประสมการตลาดบริการ (The Service Marketing Mix หรือ 7P's)

ส่วนประสมการตลาดบริการ หมายถึง การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอสิ่งซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยทำให้กิจกรรมสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และอยู่รอดได้ อาจรวมถึงสามารถขยายขนาดกิจการได้ในอนาคต (Kotler, 2000 อ้างถึงใน ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2541: 35-36) ธุรกิจที่ให้บริการจะใช้ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการ (Services Marketing Mix) 7 ด้าน หรือ 7 P's เพื่อสนองตอบต่อความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย

1. ด้านผลิตภัณฑ์ (Product) ได้แก่ บริการที่ธุรกิจนำเสนอให้กับลูกค้า
2. ด้านราคา (Price) ได้แก่ ราคาของบริการรวมทั้งเงื่อนไขต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินที่ธุรกิจเป็นผู้กำหนดขึ้น
3. ด้านการจัดจำหน่าย (Place) ได้แก่ หน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำหน่ายและการสนับสนุนการบริการเพื่อให้มีพร้อมที่จะบริการลูกค้า รวมถึงช่องทางที่จะทำให้ลูกค้าเข้าถึงบริการของธุรกิจ
4. ด้านการส่งเสริมการตลาด (Promotion) ได้แก่ การติดต่อสื่อสารในเรื่องข้อมูลการตลาดและการให้บริการระหว่างลูกค้ากับผู้ให้บริการ
5. ด้านบุคลากร (People) หรือ พนักงาน (Employees) ได้แก่ คนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการให้บริการ ซึ่งต้องอาศัยการคัดเลือก (Selection) การฝึกอบรม (Training) การจูงใจ (Motivation) เพื่อให้สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้แตกต่างเหนือคู่แข่งอื่น พนักงานต้องมีความสามารถ มีทัศนคติที่ดี สามารถตอบสนองต่อลูกค้า มีความคิดริเริ่ม มีความสามารถในการแก้ปัญหาและสามารถสร้างค่านิยมให้กับธุรกิจได้
6. ด้านการสร้างและนำเสนอลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence and Presentation) ได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ การสร้างหรือแสดงให้ลูกค้าเห็นถึงรูปแบบการบริการได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ความสะอาด ความรวดเร็วหรือผลประโยชน์ด้านอื่นๆ

7. ด้านกระบวนการให้บริการ (Process) ได้แก่ ขั้นตอนหรือกระบวนการในการให้บริการ รวมถึงวิธีการทำงานซึ่งเกี่ยวข้องกับการสร้างและการนำเสนอบริการให้กับลูกค้า เพื่อส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับลูกค้าได้รวดเร็วและพึงพอใจ (Customer Satisfaction)

การถักนิตติ้ง

การเรียนถักนิตติ้งไม่สามารถจะอ่านเพียงทฤษฎีอย่างเดียวแล้วเข้าใจ แต่ควรจะได้ฝึกปฏิบัติพร้อมกันไปด้วยจะทำให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น การเริ่มต้นเรียนรู้การถักนิตติ้งจากพื้นฐานอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาทักษะการถักนิตติ้งของผู้เรียนให้เป็นลำดับอย่างถูกวิธี ผู้เรียนก็จะสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ถักชิ้นงานนิตติ้งได้หลากหลาย (The Knitting Guild Association, 2007 : Online)

หลักสูตรการถักนิตติ้ง โดยสมาคมนิตติ้ง ประเทศสหรัฐอเมริกา

1. การวัดพื้นฐานความรู้และทักษะการถักนิตติ้ง (Learn to Knit)

ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์ในการถักนิตติ้ง และความหมายของคำย่อในการถักนิตติ้ง เช่น (K) ย่อจาก Knit หมายถึง การถักนิต (P) ย่อจาก Purl หมายถึง การถักเพิร์ล (Pss) ย่อจาก Pass Slippe St(s) Over หมายถึง การซ้อนห่วงที่เลื่อนข้ามห่วงที่ถัก (Yo) ย่อจาก Yam Forward and Over Needle to Make a St หมายถึง การเพิ่มห่วงถักด้วยการนำไหมพาดบนไม้ถัก

นอกจากนี้ ผู้เรียนจะต้องมีทักษะพื้นฐานการขึ้นต้นห่วง การจับไม้และการป้อนไหมพรมแบบอังกฤษ และแบบคอนติเนนตัล การถักนิต การถักเพิร์ล และลายพื้นฐานของการถักนิตติ้ง เช่น ลายการ์เตอร์ (Garter Stitch) ลายสต็อกกิ้ง (Stockinette Stitch) ลายสีด (Seed Stitch) ลายลูกฟูกเล็ก (Ribbing) และ การแก้ไขห่วงหลุด (Correcting Dropped Stitches) การเพิ่มห่วง การลดห่วง ความเข้าใจเรื่องขนาดถัก และการต่อไหม

ผู้เรียนจะต้องผ่านการสอบข้อเขียนตามที่สมาคมกำหนด

2. หลักสูตรพื้นฐานการถักนิตติ้ง (Basic Basic Basic)

ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ทักษะ และเทคนิคการถักลวดลายนิตติ้ง เทคนิคการลด-การเพิ่มห่วง ที่เพิ่มมากขึ้น ด้วยการปฏิบัติทำชิ้นงาน และเข้าใจถึงสาเหตุของขนาดถักผิดพลาดที่เกิดจากห่วงหลุดหรือห่วงเพิ่มในระหว่างการถักและแก้ไขให้ถูกต้องได้ เมื่อจบหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะสามารถถักชิ้นงานถักนิตติ้งได้เพิ่มมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้ในระดับนี้ ไปเรียนหลักสูตรระดับที่สูงขึ้นต่อไป ประกอบไปด้วย 3 บทเรียน

- วิธีการขึ้นต้น (Casting on) วิธีการลดห่วง (Increasing) และวิธีการปลดห่วง (Binding off)
- วิธีการลดห่วง (Decreasing)
- ขนาดถัก (Gauge) และการอ่านแพทเทิร์นแบบเขียนอธิบาย (Stitch Pattern Writing)

ผู้เรียนจะต้องผ่านการสอบข้อเขียนและผ่านการสอบปฏิบัติถักชิ้นงานนิตติ้งตามจำนวนที่สมาคมกำหนด ภายใน 1 ปี

3. หลักสูตรการถักลวดลายต่าง ๆ และการต่อลาย (Mosaic Knitting)

ผู้เรียนจะได้เรียนรู้การถักนิตติ้งสลับสีใหม่พรตตั้งแต่ 2 สีขึ้นไป เมื่อจบหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะสามารถถักเครื่องแต่งกาย อ่านแพทเทิร์นแบบเขียน อธิบายและแพทเทิร์นกราฟได้ และสามารถนำความรู้ที่ได้ในระดับนี้ ไปเรียนหลักสูตรระดับที่สูงขึ้นต่อไป ประกอบด้วย 5 บทเรียน

- การถักลวดลายและการต่อลาย ด้วยลายพื้นฐาน และการอ่านแพทเทิร์นกราฟ
- การถักสลับสี 2 และ 3 สี ด้วยการอ่านลายจากแพทเทิร์นกราฟ
- การถักชิ้นงานนิตติ้ง ให้มีลวดลายต่าง ๆ ต่อกันในชิ้นนั้น
- วางแผนการถักเสื้อเวดเตอร์ให้มีลวดลายต่าง ๆ ต่อกัน
- การถักเสื้อเวดเตอร์ตามแผน

ผู้เรียนจะต้องผ่านการสอบปฏิบัติถักเสื้อเวดเตอร์ กำหนดภายใน 1 ปี

4. หลักสูตรมืออาชีพ (Professional Finishing Techniques)

ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เทคนิคในการถักนิตติ้งเพิ่มมากขึ้น ด้วยการปฏิบัติทำชิ้นงานเสื้อคลุมกันหนาวสตรี (Cardigan) เทคนิคที่จะได้เรียนเพิ่มขึ้น ได้แก่ การต่อไหล่ การต่อลำตัว การถักแขนเสื้อ และการถักคอเสื้อสำหรับเสื้อคลุมกันหนาวสตรี

ผู้เรียนจะต้องผ่านการสอบปฏิบัติถักเสื้อคลุมกันหนาวสตรี กำหนดภายใน 6 เดือน

5. หลักสูตรสอบใบประกาศผู้เชี่ยวชาญด้านนิตติ้ง (Certification for Knitting Judges)

ผู้เรียนจะต้องผ่านหลักสูตรการถักนิตติ้งและเกณฑ์ของสมาคม ตามที่กำหนด ภายใน 2 ปี เมื่อจบหลักสูตรนี้ ผู้เรียนจะต้อง

- มีความรู้ ความสามารถ ทักษะทางด้านงานถักนิตติ้งที่สามารถตอบข้อซักถาม ให้คำแนะนำเพื่อการพัฒนา เมื่อพิจารณาชิ้นงานนิตติ้งได้
- รู้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาชิ้นงานนิตติ้ง สำหรับงานแข่งขันชิ้นงานนิตติ้ง เข้าใจความต้องการในสิ่งที่ผู้เข้าร่วมแข่งขันและผู้ติดตามการแข่งขันต้องการอะไร

บททวนวรรณกรรม

จินตนา สุขจรรย์นัท (2542) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาเหตุการณ์การสมัครและทัศนคติต่อการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยาสันของนักศึกษาผู้ใหญ่ วิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นหญิงมากกว่าชาย อายุ 21-25 ปี มีมากเป็นอันดับแรก และอายุ 50 ปี ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่อาชีพและยังไม่มีรายได้ เหตุผลการสมัคร

เรียน 10 อันดับแรก 1) อยากเรียน 2) เป็นความพอใจของตนเอง 3) เพิ่มเติมความรู้ 4) ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ 5) ต้องการมีความรู้ต่างไปจากอาชีพเดิมของตนเอง 6) ต้องการศึกษาลองในสิ่งที่ต่างไปจากการศึกษาที่ได้รับมา 7) ต้องการความก้าวหน้าในอาชีพ 8) เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น 9) เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพเสริมรายได้หลัก 10) เพิ่มความสามารถในการทำงาน โดยภาพรวม เหตุผลการสมัครเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับสถานภาพอาชีพ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับเพศ อายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน นักศึกษาเกือบทุกคณะวิชามีทัศนคติค่อนข้างดีต่อครูผู้สอน และบรรยากาศการเรียนการสอน และนักศึกษาทุกคณะวิชามีทัศนคติเป็นกลางต่อเนื้อหาวิชาที่เรียน และกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้โดยภาพรวมแล้ว นักศึกษาเกือบทุกคณะวิชามีทัศนคติเป็นกลางต่อการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

ถนอม ฉิมรักษ์ (2547) ได้ศึกษาเรื่อง การเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันตามทรรศนะของผู้เรียน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (กาญจนสิงหาสน์ อุปลัมภ์) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 57.39 มีอายุระหว่าง 26 – 35 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.27 และอายุมากกว่า 35 ปี ขึ้นไป มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.22 ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 30.28 อาชีพอื่น ๆ (พระภิกษุ, ข้าราชการบำนาญ) มีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.76 มีช่วงกลุ่มเวลาเรียนกลุ่มละเท่า ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เรียนหมวดวิชากรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.07 และหมวดวิชาพาณิชยกรรม หมวดวิชาศิลปกรรม เรียนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.49 ข้อมูลทรรศนะต่อการเรียนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีทรรศนะในระดับเห็นด้วยมากถึงมากที่สุด อันดับแรก คือ ด้านครูผู้สอน รองลงมามีทรรศนะในระดับเห็นด้วยมาก คือ ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ด้านหลักสูตร และด้านวัสดุ-อุปกรณ์ เมื่อพิจารณาจำแนกตามด้านหลักสูตร พบว่าโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เนื้อหาในหลักสูตรส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพได้จริง เนื้อหาหลักสูตรวิชาที่เรียนสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน หลักสูตรมีการพัฒนาให้เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน หลักสูตรยึดให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และหลักสูตรเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกวิชาช่วย ๆ ได้ตามต้องการ

ด้านครูผู้สอน พบว่าโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ครูมีความรู้ความสามารถในวิชาที่สอน ตรงต่อเวลาในการสอน สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนเป็นกันเองกับนักศึกษา มี

เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย และให้คำแนะนำช่วยเหลือนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียน
ทุกขั้นตอนที่มีการปฏิบัติ

ด้านวัสดุ – อุปกรณ์ พบว่าโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็น
อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ วัสดุ – อุปกรณ์มีความ
เหมาะสมตรงกับเนื้อหาวิชา ใช้วัสดุ – อุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่าและประหยัด มีการจัดบริการด้านวัสดุ
– อุปกรณ์แก่นักศึกษา มีการแนะนำการบำรุงรักษาวัสดุ – อุปกรณ์ และมีการจัดระเบียบการใช้วัสดุ
– อุปกรณ์

ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ พบว่าโดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความ
คิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรู้ที่ได้รับ
เหมาะสมที่จะใช้สำหรับตนเองเพื่อนำไปหารายได้เสริม นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ความรู้ที่ได้รับ
เหมาะสมที่จะใช้สำหรับตนเองเพื่อนำไปประกอบอาชีพหลัก เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และนำไปใช้เป็น
พื้นฐานการเรียนในระดับสูงขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved